

Briselē, 2016. gada 15. novembrī
(OR. en)

13624/1/16
REV 1

LIMITE

AUDIO 113
DIGIT 119
CONSOM 251
TELECOM 201
CODEC 1502
IA 103

Starpiestāžu lieta:
2016/0151 (COD)

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9479/16 AUDIO 68 DIGIT 55 CONSOM 121IA 28 CODEC 744 TELECOM 98
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu – <i>progresā ziņojums</i>

I. IEVADS

1. Vispārīga informācija

2016. gada 20. maijā Komisija pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu ¹.

¹ Dok. 9479/16 + ADD 1–4

Tagadējā Audiovizuālo mediju pakalpojumu (AVMP) direktīva tika pieņemta 2007. gadā un kodificēta 2010. gadā. Tās pamatā ir izcelsmes valsts princips, kas paredz audiovizuālo mediju pakalpojumu brīvu apriti ES teritorijā. Vienlaikus ar to tiecas apmierināt virkni vispārēju sabiedrības interešu, tādās kā kultūru daudzveidība, nepilngadīgo aizsardzība, patērētāju aizsardzība un mediju brīvība. Ar minēto direktīvu tiek regulēti gan lineārie pakalpojumi (TV), gan pieprasījuma pakalpojumi – lai arī regulējuma pakāpe atšķiras.

2. Komisijas priekšlikums un ietekmes novērtējums

2016. gada 8. un 20. jūnijā Komisija Audiovizuālu jautājumu darba grupu iepazīstināja ar grozījumu priekšlikumu un ietekmes novērtējumu ².

Komisijas priekšlikuma mērķis ir atjaunināt un modernizēt tagadējo, 2010. gada AVMP direktīvā izklāstīto audiovizuālās nozares tiesisko regulējumu, lai to padarītu piemērotāku digitālajam laikmetam, kam raksturīga strauja tehnoloģiju attīstība, jaunu darījumdarbības modeļu parādīšanās, skatīšanās un patēriņa paradumu maiņa. Īsumā, Komisijas priekšlikuma ³ mērķi ir:

- arī video koplietošanas platformas pakalpojumu gadījumā nodrošināt nepilngadīgo aizsardzību un patērētāju aizsardzību,
- vienkāršot noteikumus, kas regulē izcelsmes valsts principu,
- palielināt TV pakalpojumu konkurētspēju, vēl vairāk saskaņojot noteikumus par lineārajiem pakalpojumiem un pieprasījuma pakalpojumiem,
- pievērsties mediju konverģences jautājumam, atjauninot noteikumus par audiovizuālajiem komercpaziņojumiem,
- nodrošināt direktīvas pienācīgu īstenošanu, pastiprinot valsts regulētājiestāžu neatkarību un piešķirot oficiālu statusu esošajai Eiropas valstu regulatoru struktūrai.

² Dok. 9479/16 ADD 1

³ Sīkāku informāciju par Komisijas priekšlikuma saturu skatīt dokumentā 10745/16, kur izklāstīti Audiovizuālu jautājumu darba grupas sanāksmju darba rezultāti.

Analizējot ietekmes novērtējumu, Audiovizuālu jautājumu darba grupa ņēma vērā indikatīvo kontrolsarakstu, kas bija ietverts norādījumos par ietekmes novērtējuma izskatīšanu Padomē ⁴. Komisijas sagatavotais ietekmes novērtējums delegācijām neizraisīja būtiskas problēmas. Tajā pašā laikā delegācijas uzskatīja, ka vairāki jautājumi šajā ietekmes novērtējumā nebija (pilnībā) iztirzāti. Tie ir minēti dok. 10745/16 III sadaļā.

3. Citas iestādes/struktūras

Eiropas Parlamenta vadošā komiteja šajā lietā ir Kultūras un izglītības komiteja. 2016. gada 9. jūnijā komiteja par līdzreferentēm iecēla *Sabine Verheyen* (DE–PPE) un *Petra Kammerevert* (DE–S&D). Balsojums komitejā ir paredzēts 2017. gada janvāra beigās.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ar savu atzinumu nāca klajā 2016. gada 19. oktobrī.

II. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA PADOMĒ

Slovākijas prezidentūras laikā Audiovizuālu jautājumu darba grupa Komisijas priekšlikumu izskatīja vairākās sanāksmēs laikposmā no 2016. gada jūlija līdz oktobrim.

4. un 15. jūlijā delegācijas nāca klajā ar vispārējiem komentāriem par Komisijas priekšlikumu, kam sekoja katras nodaļas atsevišķa izskatīšana ⁵.

Sanāksmēs, kas notika 2016. gada 1., 12. un 26. septembrī, kā arī 3. un 28. oktobrī Audiovizuālu jautājumu darba grupa turpināja detalizēti izskatīt Komisijas tekstu, atsevišķi analizējot katru grozīto noteikumu ⁶.

Vairākas delegācijas par šo Komisijas priekšlikumu saglabā vispārējas un konkrētas izpētes atrunas.

⁴ Dok. 9790/16 + COR 1

⁵ Detalizēta informācija par šajās sanāksmēs notikušajām diskusijām ir atrodama dok. 11361/16.

⁶ Delegāciju detalizētie komentāri ir atrodami dok. 13934/16.

III. DELEGĀCIJU GALVENIE KOMENTĀRI

Delegāciju galvenie komentāri ir saistīti ar šādiem četriem galvenajiem jautājumiem.

1. Darbības jomas paplašināšana

a) Video koplietošanas platformas pakalpojumi – 1. panta 1. punkta

aa) apakšpunkts, 28.a pants

Lai reaģētu uz kaitējoša satura un naidīgas runas palielināšanos internetā, Komisija ierosina paplašināt AVMP direktīvas darbības jomu, lai tajā ietvertu video koplietošanas platformas (VKP) pakalpojumus. Tas tiek darīts, izveidojot atsevišķu pakalpojumu kategoriju ar atsevišķu noteikumu kopumu. Šajā kategorijā tiks ietvertas VKP, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt programmas un lietotāju veidotus video, kuras glabā apjomīgu šāda veida saturu un kuras nav redakcionāli atbildīgas par glabāto saturu, bet vienlaikus nosaka šāda satura organizēšanu. Tāpēc Komisija ierosina, lai dalībvalstīm tiktu uzlikts pienākums nodrošināt, ka VKP īsteno noteiktus pienācīgus pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt nepilngadīgos no kaitējoša satura un visus pilsoņus – no vardarbības vai naida kurināšanas.

Dalībvalstis uz to reaģēja atšķirīgi. Pirmkārt, tāpēc ka tām nebija pietiekami skaidrs, tieši uz kuriem pakalpojumiem attiecas VKP pakalpojumu **definīcija** (1. pants). Šajā sakarā dažas dalībvalstis uzskatīja, ka dažas VKP definīcijas daļas, piemēram, galvenais mērķis un atsaistāmā daļa ⁷, ir pārāk ierobežojošas, jo tādējādi definīcija neļautu ietvert to video saturu, kas ir ietverts sociālo mediju pakalpojumos. Komisija apstiprināja, ka sociālo mediju pakalpojumi, kādus mēs tos pazīstam šodien, proti – tādi, kas nav adresēti sabiedrībai un kuru galvenais mērķis nav nodrošināt audiovizuālu saturu – , netiek ietverti, izņemot gadījumus, kad tie sniedz pakalpojumu, kas atbilst video koplietošanas platformas pakalpojuma definīcijai ⁸. Otrkārt, bija bažas par to, vai AVMP direktīvas (jaunajā 28.a pantā) VKP pakalpojuma sniedzējiem uzliktie pienākumi atbilst atbildības ierobežojumiem, kas šiem pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēti Elektroniskās tirdzniecības direktīvā ⁹. Komisija delegācijām garantēja, ka abi instrumenti viens otram pilnībā atbilst, jo ar priekšlikumu grozīt AVMP direktīvu netiek ieviesta satura *ex ante* kontrole, bet gan vienīgi noteikts, kādā veidā tas tiek organizēts, ar konkrētu mērķi – aizsargāt nepilngadīgos no kaitējoša satura un visus pilsoņus – no naidīgas runas.

⁷ Par "atsaistāmo daļu" skatīt turpmāk b) apakšpunktā.

⁸ Skatīt arī Komisijas priekšlikuma 3. apsvērumu.

⁹ Direktīva 2000/31/EK (Direktīva par elektronisko tirdzniecību).

Dažas delegācijas uzskatīja, ka **pasākumi**, ko dalībvalstis var noteikt VKP (28.a punkts), ir pārāk preskriptīvi. Tā vietā tās ieteica mērķus – nepilngadīgo un pilsoņu aizsardzību – panākt ar mediju lietotprasmi. Dažas citas delegācijas ieteica sarakstu papildināt ar pasākumiem, kas liegtu augšupielādēt iepriekš izņemtu saturu un nodrošinātu ziņojumu par kaitējošu saturu ātru apstrādi. Komisija uzsvēra, ka dalībvalstis var no šī saraksta izvēlēties tos pasākumus, kurus tās uzskata par piemērotiem dotajos apstākļos. Tomēr tās nevar pieņemt stingrākus pasākumus, ja vien tie nav saderīgi ar Elektroniskās tirdzniecības direktīvu, jo Komisija ierosina šīs konkrētās direktīvas maksimāli saskaņot. Dažas delegācijas pret to iebilda. Piedevām dažas citas delegācijas izteica šaubas par to, vai šo pasākumu īstenošanā ir lietderīgi izmantot kopregulējumu, ja dalībvalstis nevar izmantot citus pasākumus kā vien tos, kas ir ierosināti. Komisija paskaidroja, ka kopregulējums nav obligāts un ka tas var būt noderīgs, lai konkretizētu pasākumu saturu.

b) No pakalpojuma atsaistāma daļa un īsi video (1. panta 1. punkts)

Ņemot vērā Tiesas spriedumu (Lieta C-347/14), Komisija ierosina:

- pakalpojuma definīciju attiecināt arī uz tādu (audiovizuālu) daļu, kas satur un formas ziņā ir **atsaistāma** no neaudiovizuālās galvenās darbības ¹⁰ (1. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkts un 1. panta 1. punkta aa) apakšpunkta iii) punkts). Dažas delegācijas šo definīciju uzskatīja par ierobežojošu, jo tādējādi no AVMP direktīvas darbības jomas varētu tikt izslēgti sociālajos medijos ievietotie video. Vairākas delegācijas arī lūdza precīzāk paskaidrot, ko faktiski nozīmē "atsaistāma daļa";
- programmas definīcijā ietvert jēdzienu "**īsi video**" (1. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Ņemot vērā, ka nav skaidrs, ko nozīmē "īss", dažas delegācijas ieteica svītrot norādi uz video ilgumu, savukārt vairākas citas delegācijas lūdza sniegt turpmākas norādes par to, kā šo jēdzienu interpretēt.

¹⁰ Piemēram, atsevišķa videomateriālu daļa tiešsaistes laikrakstā.

2. Vienlīdzīgāku konkurences nosacījumu izveide lineārajiem pakalpojumiem un pieprasījumpakalpojumiem

Ar Komisijas priekšlikumu ir iecerēts nodrošināt vienlīdzīgākus konkurences nosacījumus lineārajiem pakalpojumiem un pieprasījumpakalpojumiem un vienlaikus šiem pakalpojumiem nodrošināt saskaņotu aizsardzības līmeni. Tas jo īpaši attiecas uz Eiropas darbu popularizēšanu, patērētāju aizsardzību, nepilngadīgo aizsardzību un aizsardzību pret naidīgu runu (šie noteikumi attiecas arī uz VKP), un procedūru, saskaņā ar kuru notiek atkāpšanās no izcelsmes valsts principa. Dažas delegācijas tomēr nebija apmierinātas ar Komisijas pieeju, saskaņā ar kuru uz lineārajiem un pieprasījumpakalpojumiem tiek saglabāts diferencēts regulējums, un tā vietā pauda vēlmi noteikumus saskaņot vēl vairāk. Piedevām vairākas delegācijas vēlējās, lai vienlīdzīgāki konkurences nosacījumi tiktu nodrošināti arī attiecībā uz VKP noteiktās jomās, piemēram, komercpaziņojumos.

a) Eiropas darbu popularizēšana (13. pants)

Komisija ierosina pastiprināt audiovizuālo mediju pieprasījumpakalpojumu sniedzēju pienākumus, kas attiecas uz Eiropas darbu popularizēšanu, ar šādiem diviem paņēmieniem:

- i. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to jurisdikcijā esošie audiovizuālo mediju pieprasījumpakalpojumu sniedzēji gādā, ka to katalogā Eiropas darbu ir vismaz 20 %, un nodrošina šiem darbiem pamanāmību (redzamību). Ievērojami atšķīrās dalībvalstu viedokļi par **kvotām**: viena dalībvalstu grupa bija pret obligātas 20 % daļas ieviešanu, savukārt cita grupa šo ierosinājumu atbalstīja – un dažas delegācijas pat ierosināja šo daļu vēl palielināt. Dažas dalībvalstis izteicās, ka tās vēlētos, lai kvotas varētu noteikt arī ārpus to jurisdikcijas esošiem pakalpojumu sniedzējiem. Attiecībā uz **pamanāmību** dažas delegācijas lūdza precizēt, kas ar šo jēdzienu ir domāts un kā to īstenot;

- ii. Dalībvalsts var prasīt **finansiālu iemaksu** (nodevu) no audiovizuālo mediju pieprasījumpakalpojumu sniedzējiem, kas ir iedibināti (veic uzņēmējdarbību) to teritorijā, kā arī no tiem šo pakalpojumu sniedzējiem, kas ir iedibināti (veic uzņēmējdarbību) citā dalībvalstī, ja tie vēršas pie šīs dalībvalsts auditorijām ¹¹. Viena dalībvalstu grupa bija pret šo priekšlikumu, savu iebildumu pamatojot ar to, ka tas apdraud izcelsmes valsts principu, savukārt cita dalībvalstu grupa to atbalstīja. Turklāt daudzas delegācijas gribētu šo iespēju attiecināt arī uz lineāro pakalpojumu sniedzējiem. Komisija šo noteikumu neinterpretē kā atkāpi no izcelsmes valsts principa, bet gan drīzāk kā precizējumu, ka finansiālas iemaksas ir līdzīgas nodokļiem un ka tāpēc par tām būtu jālemj pašām dalībvalstīm – ar noteikumu, ka šīs iemaksas atbilst ES tiesību aktiem, jo īpaši valsts atbalsta noteikumiem ¹².

b) Komercepaziņojumi (9., 10., 11., 20. un 23. pants)

Komisija ierosina palielināt elastīgumu attiecībā uz kvantitatīvajiem noteikumiem par TV reklāmu un noteikt elastīgākus noteikumus par sponsorēšanu un produktu izvietojumu, kas attiektos uz lineārajiem pakalpojumiem un pieprasījumpakalpojumiem. Mērķis ir pastiprināt raidorganizāciju spējas ieguldīt oriģināla satura izveidē un tādējādi palielināt to konkurētspēju – ņemot vērā, ka ieņēmumi no reklāmas pamazām pārvirzās uz tiešsaistes vidi.

- i. Delegācijām bija ļoti atšķirīgi viedokļi par Komisijas priekšlikumu mainīt **televīzijas reklāmas** kvantitatīvos noteikumus (proti, ierobežojumu un biežumu). Viena delegāciju grupa labvēlīgi izteicās par Komisijas priekšlikumu reklāmas paužu **biežumu** palielināt no 30 uz 20 minūtēm, savukārt cita delegāciju grupa pret to iebilda (20. panta 2. punkts). Kas attiecas uz ierosinājumu 20 % reklāmas **ierobežojuma** aprēķināšanu mainīt no ierobežojuma stundā uz dienas ierobežojumu (no 7.00 līdz 23.00), viena delegāciju grupa atbalstīja šīs izmaiņas, savukārt cita grupa bija pret tām – šī grupa norādīja, ka tās nelabvēlīgi ietekmēs skatītājus, jo īpaši visizdevīgākajā raidīšanas laikā, un tai bija šaubas par to, vai šīs izmaiņas varētu vidējā termiņā un ilgtermiņā labvēlīgi ietekmēt raidorganizāciju ieņēmumus.

¹¹ Komisijas priekšlikuma 23 apsvērumā ir precizēts, kādus rādītājus dalībvalstis var izmantot, lai noteiktu, vai pieprasījumpakalpojums ir vērsts uz to teritoriju.

¹² Tas izriet no Komisijas 2016. gada 1. septembra lēmuma par valsts atbalsta shēmu (C(2016) 5551 *final*).

Turklāt dažas dalībvalstis norādīja, ka TV reklāmas noteikumu atvieglināšana būtu jāskata saistībā ar to, ka tiek mīkstināti noteikumi par produktu izvietojumu un sponsorēšanu – sponsorēšanas paziņojumus reklāmas laikā neieskaitot –, kas kopumā varētu ievērojami palielināt komercpaziņojumu apjomu, ar ko skatītājiem nāksies saskarties.

Atbildot uz šīm bažām, Komisija uzsvēra – ņemot vērā, ka ir pieejams ļoti plašs mediju pakalpojumu loks – daži no tiem vispār bez reklāmām – un ka audiovizuālajā tirgū valda spēcīga konkurence, tirgus pats noregulēs reklāmas apjomu TV pakalpojumos.

- ii. Jautājumā par **sponsorēšanu** (10. pants) un **produktu izvietojumu** (11. pants) daudzas delegācijas bija pret Komisijas priekšlikumu sponsorēšanas paziņojumos atļaut "īpašas veicinošas norādes" un produktu izvietojumu, un "nepelnītu pamanāmību" produktu izvietojumā. Šīs delegācijas uzskatīja, ka ierosinātās izmaiņas, pirmkārt, mazina robežas starp šiem komercpaziņojumu tipiem un TV reklāmu un, otrkārt, tās varētu nelabvēlīgi iespaidot mediju pakalpojumu sniedzēju atbildību un redakcionālo neatkarību. Dažas delegācijas bija pret to, ka tiek mainīta pieeja produktu izvietojumam, proti, ja iepriekš tā bija aizliegta, tad tagad būtu pieļaujama.

Savu elastīgo attieksmi pret sponsorēšanu un produktu izvietojumu Komisija pamatoja ar nepieciešamību reaģēt uz mūsdienu realitāti un akceptēt šos komercpaziņojumu veidus, lai pilnībā izmantotu to potenciālu.

iii. Daudzas delegācijas vēlējas, lai **kvalitatīvie** standarti ¹³ (9. pants) tiktu paplašināti, tādējādi ietverot arī VKP. Dažas delegācijas vēlējas, lai starp lineārajiem pakalpojumiem un pieprasījumpakalpojumiem attiecībā uz alkohola reklāmu būtu vienlīdzīgāki konkurences apstākļi. Šajā sakarībā tās ierosināja, lai patlaban atsevišķi esošie stingrākie noteikumi attiecībā uz televīziju (22. pants) tiktu attiecināti arī uz pieprasījumpakalpojumiem. Komisija uzsvēra, ka ar tās priekšlikumu nepilngadīgie tiek labāk aizsargāti pret nepiemērotiem komercpaziņojumiem par alkoholu un pārtiku un dzērieniem ar augstu tauku, sāls un cukura saturu (*HFSS* ¹⁴), mudinot izstrādāt valstu rīcības kodeksus, kā arī – attiecīgos gadījumos – ES rīcības kodeksus.

c) **Nepilngadīgo aizsardzība (12. pants)**

Delegācijas principā atzinīgi vērtēja Komisijas priekšlikumu lineārajos pakalpojumos un pieprasījumpakalpojumos pilnībā saskaņot noteikumus, kuru mērķis ir aizsargāt nepilngadīgos, taču dažas delegācijas vēlējas, lai šie noteikumi tiktu attiecināti arī uz VKP. Turklāt daudzas delegācijas norādīja, ka ir svarīgi akcentēt mediju lietotprasmes lomu nepilngadīgo aizsardzībā.

3. **Izcelsmes valsts principa un jurisdikcijas darbības uzlabošana**

Izcelsmes valsts princips ir AVMP direktīvas pamats, jo uz mediju pakalpojumu sniedzējiem attiecas tikai viens noteikumu kopums, un tie ir tās dalībvalsts noteikumi, kurā šis pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts (veic uzņēmējdarbību). Līdz ar to pakalpojumu sniedzējs var brīvi sniegt pakalpojumus Eiropas Savienībā, jo citām dalībvalstīm ir jāgarantē uztveršanas brīvība un tās nedrīkst ierobežot pakalpojumu retranslēšanu savā teritorijā, izņemot konkrētus gadījumus. Komisija ierosina saglabāt izcelsmes valsts principu, vienlaikus to piemērojot arī VKP (kaut arī ar konkrētu mehānismu jurisdikcijas noteikšanai), un to pastiprināt, galvenokārt atvieglojot jurisdikcijas dalībvalsts noteikšanu un uzlabojot sadarbības mehānismus. Dalībvalstis kopumā atbalstīja izcelsmes valsts principu, lai gan dažas dalībvalstis bija visai atturīgas.

¹³ Kvalitatīvie noteikumi, piemēram, ir šādi: komercpaziņojumiem ir jābūt atpazīstamiem, tajos nedrīkst izmantot metodes, kas iedarbojas uz zemapziņu, tajos ir jāievēro cilvēka cieņa, nedrīkst rādīt cigareti un zāles, un ir jāaizsargā nepilngadīgie pret alkohola un *HFSS* pārtikas lietošanu.

¹⁴ *HFSS* – augsts tauku, sāls un cukura saturs.

a) Stingrāki pasākumi un apiešanas procedūra (4. pants)

Vairākas delegācijas norādīja uz izcelsmes valsts principa nepilnībām, jo īpaši, ja dalībvalsts ir nolēmusi piemērot **stingrākus pasākumus** nekā tie, kas izklāstīti direktīvā – kuras pamatā ir minimāla saskaņošana –, un ja mediju pakalpojumu sniedzējs nolemj iedibināties (veikt uzņēmējdarbību) citā dalībvalstī, kurā regulējums ir mazāk stingrs, bet savu raidījumu veidošanu paredz mērķauditorijai attiecīgajā pirmajā dalībvalstī. Šajā sakarībā vairākas dalībvalstis norādīja, ka ir grūti panākt, lai šādi pakalpojumu sniedzēji ievērotu stingrākus noteikumus, kuri šajās dalībvalstīs noteikti, piemēram, attiecībā uz nepilngadīgo aizsardzību vai komercpaziņojumiem. Kā iespējamu risinājumu dažas no šīm delegācijām ierosināja izmantot "novirzi" no izcelsmes valsts principa, kuru Komisija ierosina saistībā ar Eiropas darbu popularizēšanu (skatīt iepriekš minētā 2. punkta a) apakšpunktu).

Direktīvā ir paredzēta procedūra, kas ļauj dalībvalstij rīkoties gadījumos, kad raidorganizācija iedibinās (veic uzņēmējdarbību) citā dalībvalstī tikai tādēļ, lai izvairītos no stingrākiem noteikumiem, kuri ir spēkā attiecīgajā pirmajā valstī. Tomēr dažas delegācijas uzsvēra, ka attiecīgā procedūra – **apiešanas procedūra** – sarežģītības dēļ patlaban nav efektīva un ka Komisijas priekšlikums tās piemērošanu nepadara vienkāršāku. Komisija norādīja, ka apiešanas procedūra ierobežo iedibināšanās brīvību (brīvību veikt uzņēmējdarbību), un tas attaisno stingru un ierobežojošu šīs procedūras piemērošanu. Vienlaikus Komisija atzina, ka procedūra līdz šim nav izmantota. Apiešanas procedūru var piemērot tikai televīzijas apraidei, tāpēc dažas delegācijas lūdza, lai tā tiktu attiecināta arī uz pieprasījumpakalpojumiem.

b) Atkāpšanās procedūra (3. pants)

Delegācijas kopumā atbalstīja procedūras vienkāršošanu, kas dalībvalstīm dažos konkrētos gadījumos ļauj uz laiku atkāpties no uztveršanas brīvības vai ierobežot audiovizuālo mediju pakalpojumu retranslāciju. Tās atzinīgi vērtēja īpaši to, ka gan lineārajiem pakalpojumiem, gan pieprasījumpakalpojumiem ir paredzēta viena atkāpšanās procedūra un ka ir noteikti jauni atkāpšanās iemesli un iespēja izmantot ārkārtas procedūru neatkarīgi no pakalpojuma veida.

Dažas delegācijas tomēr norādīja, ka starp nosacījumiem, kas ir jāizpilda saistībā ar lineārajiem pakalpojumiem un pieprasījumpakalpojumiem, pastāv atšķirība. Televīzijas apraides gadījumā – un atšķirībā no pieprasījumpakalpojumiem – pārkāpumam jābūt atkārtotam (vairākkārtējam). Komisija paskaidroja, ka šī atšķirība tiek saglabāta tāpēc, ka tiešsaistes vidē ir grūtāk noteikt, kad pārkāpums noticis.

Dažas delegācijas neatbalstīja termiņu pagarināšanu Komisijas lēmumam. Komisija ilgākus termiņus pamatoja ar to, ka Komisijas iekšējos obligātajos termiņos ir jāpielāgojas sarežģītībai saistībā ar lēmumiem, ar kuriem tiek ierobežota pakalpojumu sniegšanas brīvība.

c) Jurisdikcijas kritēriji (2. panta 3. punkts)

Vairākas delegācijas uzskatīja, ka ierosinātā izmaiņa attiecībā uz to, kā noteikt, kurai dalībvalstij ir jurisdikcija pār mediju pakalpojumu sniedzēju, bija tikai "kosmētiska". Dažas no tām uzskatīja, ka būtu jāizpēta alternatīvi kritēriji, lai risinātu tādus jautājumus kā apraides mērķauditorijas noteikšana.

Vairākas delegācijas iebilda pret ierosinājumu mainīt ar darbaspēku saistīto kritēriju no "nozīmīga daļa" uz "lielākā daļa". Tās vai nu uzskatīja, ka šāds kritērijs nav stabils, jo darbinieku skaits mēdz svārstīties, vai arī tās vēlējās, lai tiktu precīzāk noteikts, kāda veida nodarbinātie tiktu ieskaitīti darbaspēka lielākajā daļā. Komisija paskaidroja, ka tās nolūks bija vienkāršot, nevis sarežģīt šo kritēriju un ka tā ir gatava turpināt to apspriest ar dalībvalstīm.

d) Kopīgi pakalpojumu saraksti (2. panta 5.a punkts un 28.b panta 2. punkts)

Lai nodrošinātu pārredzamību un tādējādi sekmētu AVMP direktīvas īstenošanu, Komisija ierosina izveidot audiovizuālo mediju pakalpojumu (televīzijas pakalpojumu un pieprasījumpakalpojumu) un VKP pakalpojumu kopīgus sarakstus (datubāzi). Sarakstā tiktu norādīta jurisdikcijas dalībvalsts attiecībā uz katru pakalpojumu un kritēriji, pēc kuriem attiecīgā jurisdikcija noteikta. Delegācijas kopumā šo sarakstu vērtēja atzinīgi, taču vairākas no tām pauda bažas par administratīvo slogu un finanšu izmaksām, kas varētu rasties, šādu sarakstu veidojot un regulāri atjauninot.

e) Jurisdikcija attiecībā uz VKP (28.b panta 1. punkts)

Komisija ierosina izcelsmes valsts noteikumu piemērot arī VKP. Tā kā dažas no šīm platformām ir iedibinātas (veic uzņēmējdarbību) ārpus ES, bet vairumā gadījumu tām tomēr ir piesaistes punkts ES (piemēram, meitasuzņēmums vai mātesuzņēmums), Komisija ierosināja, ka AVMP direktīvas piemērošanas nolūkā šāds piesaistes punkts tiek uzskatīts par faktisku iedibinājumu (uzņēmējdarbības vietu). Dažas delegācijas apšaubīja izcelsmes valsts principa piemērošanu platformu gadījumā, dažas citas īpaši norādīja uz iespējamu "labvēlīgākās dalībvalsts izvēli", ko ierosinātā pieeja varētu izraisīt. Dažas delegācijas ierosināja ietvert arī pakalpojumus, ko piedāvā ārpus ES iedibinātas VKP. Kopumā tika prasīts precīzāk noteikt, kā praksē darbotos jurisdikcijas piešķiršana. Komisija paskaidroja, ka izcelsmes valsts principa piemērošanu VKP tā izvēlējās tādēļ, lai nodrošinātu, ka uz VKP pakalpojumu sniedzēju attiecas vienas ES dalībvalsts noteikumi un lai tajā pašā laikā nepieļautu dubulto jurisdikciju.

4. Uzraudzības un pārraudzības mehānismi

a) Kopregulēšana un pašregulēšana un ES rīcības kodeksi (galvenokārt 4. panta 7. punkts)

2010. gada AVMP direktīvā jau ir paredzēta iespēja izmantot **kopregulēšanu un pašregulēšanu**, taču Komisija mudina šo regulēšanas veidu izmantot plašāk dažādās jomās, uz kurām direktīva attiecas, jo īpaši attiecībā uz satura deskriptoriem saistībā ar kaitējošu saturu (6.a pants), nepilngadīgo aizsardzību un cīņu pret naidīgu runu video koplietošanas platformās (28.a pants), un komercpaziņojumiem nolūkā mazināt nepilngadīgo saskari ar HFSS pārtikas un dzērienu un alkohola reklāmām (9. panta 2. un 3. punkts). Šo regulēšanas veidu īsteno ar rīcības kodeksiem, par kuriem brīvprātīgi vienojas attiecīgā nozare, NVO un citas ieinteresētās personas, un saskaņā ar regulējumu, ko valsts likumdevējs noteicis kopregulēšanas gadījumā.

Saistībā ar šiem pasākumiem tika uzdoti daudzi jautājumi, jo valsts prakse attiecībā uz AVMP direktīvas īstenošanu dalībvalstīs ir atšķirīga. Daudzas dalībvalstis uzskatīja, ka nav skaidri formulēts tas, vai kopregulēšanas un pašregulēšanas izmantošana ir obligāta vai nav. Komisija apstiprināja, ka šis regulēšanas veids nav obligāts un būtu jāuzskata par tādu, kas papildina leģislatīvos pasākumus. Tika uzdots jautājums arī par to, kā dalībvalsts var panākt, ka valsts līmenī apstiprinātu rīcības kodeksu ievēro mediju pakalpojumu sniedzēji, kuri ir iedibināti (veic uzņēmējdarbību) citās dalībvalstīs, bet kuri vēršas pie auditorijas šīs dalībvalsts teritorijā. Turklāt vairākas delegācijas ierosināja visus noteikumus, kuri saistīti ar kopregulēšanu un pašregulēšanu, apvienot vienā pantā, lai izvairītos no atkārtotām un nodrošinātu lielāku skaidrību.

ES rīcības kodeksi ir pašregulēšanas instruments, ko ES līmenī jau izmanto, bet kas tagad ieviests AVMP direktīvā. Daudzas delegācijas lūdza sīkāk izklāstīt, kā šādus ES kodeksus sagatavos, kā tie darbosies un kā tiks nodrošināta un īstenota šo kodeksu ievērošana. Delegācijas, ņemot vērā arī šīs neskaidrības, kopumā bija visai atturīgas pret ideju par ES kodeksiem, un dažos gadījumos tās arī bija pret to. Komisija paskaidroja, ka ES kodeksi ir pašregulējoši un tāpēc – atšķirībā no valsts leģislatīvajiem vai kopregulēšanas pasākumiem – tie nav obligāti. Tādēļ tie drīzāk būtu jāuzskata par izņēmuma pasākumu un jebkurā gadījumā par tādiem, kas papildina valstu kodeksus.

b) Valstu regulatoru neatkarība (30. pants)

Dalībvalstis kopumā atzinīgi novērtēja ideju pastiprināt valstu regulatoru neatkarību. Tomēr daudzas delegācijas uzskatīja, ka prasības ir pārāk detalizētas, un to vietā tās drīzāk vēlētos, lai tekstā būtu izklāstīti tikai pamatprincipi. Komisija aizstāvēja savu priekšlikumu, paskaidrojot, ka neatkarīgi regulatori ir vajadzīgi, lai nodrošinātu direktīvas pareizu īstenošanu, un, lai garantētu, ka visi regulatori Eiropas Savienībā ir neatkarīgi, ir jānosaka detalizētas prasības attiecībā uz neatkarību.

**c) Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa (*ERGA*)
(galvenokārt 30.a pants)**

Komisija ierosina Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupai (*ERGA*), kas patlaban darbojas kā Komisijas ekspertu grupa ¹⁵, piešķirt oficiālu statusu. Tā kā AVMP direktīvas pamatā ir minimāla saskaņošana (izņemot ierosināto regulējumu attiecībā uz VKP) un ņemot vērā to, ka lielāka uzmanība ir pievērsta kopregulēšanai un pašregulēšanai, Komisija cenšas panākt lielāku direktīvas īstenošanas saskaņotību visā ES.

Vairākas dalībvalstis atbalstīja Komisijas priekšlikumu, taču daudzām dalībvalstīm bija visai atturīga nostāja attiecībā uz *ERGA*, un dažas bija pret to. Tās pauda bažas galvenokārt par to, ka *ERGA* uzdevumi un kompetence pārklājas ar tiem uzdevumiem un kompetenci, kas noteikti kontaktkomitejai (29. pants), kurā kopīgi darbojas dalībvalstu pārstāvji un kura palīdz Komisijai direktīvas īstenošanā. Šajā sakarībā daudzas delegācijas lūdza, lai starp kontaktkomiteju un *ERGA* būtu skaidrs nošķīrums un lai *ERGA* loma aprobežotos ar to, ka tā sniedz tehnisku palīdzību un darbojas kā platforma paraugprakses apmaiņai. Vairākas delegācijas norādīja, ka visā tekstā ir pārāk daudz atsauču uz *ERGA*, un ierosināja tās samazināt un/vai līdzsvarot par labu kontaktkomitejai.

5. Citi jautājumi

Vispārīgā kontekstā delegācijas lūdza precizēt daudzus terminus un jēdzienus, kas lietoti Komisijas priekšlikumā, jo īpaši tādus kā: "liels apjoms" (satura, ko glabā uz VKP (1. panta aa) apakšpunkta i) punkts), "redakcionāli lēmumi" (2. panta 3. punkta b) apakšpunkts), "sabiedriskā drošība" (3. panta 2. punkta b) apakšpunkts), "tiesības uz aizstāvību" (piem., 3. panta 3. punkta e) apakšpunkts), pakalpojumu sniedzēji ar "zemu apgrozījumu" un "šauru auditoriju" (13. panta 5. punkts), "mātesuzņēmums" un "meitasuzņēmums" (28.b pants) u. c.

¹⁵ Komisijas 2014. gada 3. februāra lēmums par *ERGA* izveidošanu.

Papildus galvenajiem jautājumiem, kas aprakstīti 1.–4. punktā, delegācijas izvirzīja arī šādus jautājumus.

- **Pieejamības prasības (7. pants)**

Komisija bija ierosinājusi no AVMP direktīvas izņemt pieejamības prasības, ņemot vērā savu priekšlikumu reglamentēt pieejamību horizontālā Eiropas Pieejamības aktā ¹⁶.

Vairākums delegāciju tomēr vēlējās, lai AVMP direktīvā pieejamības prasības attiecībā uz audiovizuālajiem pakalpojumiem tiktu saglabātas. Tajā pašā laikā dažas no šīm delegācijām atbalstīja tādu prasību noteikšanu, kas būtu vērīenīgākas par pašreizējā tekstā paredzētajām, un Komisija to atbalstīja.

- **Plaša bērnu auditorija (9. un 11. pants)**

Daudzām delegācijām bija bažas par to, ka frāze "bērniem paredzēti raidījumi" mainīta uz "raidījumi ar plašu bērnu auditoriju": tās uzskatīja, ka jēdziens ir neskaidrs un neprecīzs, un tas apgrūtinātu īstenošanu. Komisija paskaidroja, ka šīs izmaiņas mērķis bija paplašināt nepilngadīgo pašreizējo aizsardzību un ietvert ne tikai speciāli bērniem paredzētās programmas, ņemot vērā viņu mainīgos skatīšanās paradumus.

- **Kūdišana uz vardarbību un naida kurināšana (galvenokārt 6. un 28.a pants)**

Vairākas delegācijas norādīja, ka pastāv pretrunas starp dažādām teksta daļām, kurās izklāstīti iemesli, pamatojoties uz kuriem uzskata, ka saturs kūda uz vardarbību vai kurina naidu. Dažas delegācijas vēlējās, lai uzskaitījumu papildinātu arī tādi iemesli kā terorisma slavināšana un cilvēka cieņas aizskaršana, savukārt dažas citas delegācijas labāk vēlētos, lai netiktu noteikti nekādi konkrēti iemesli. Komisija apstiprināja, ka visā tekstā būtu jāizmanto viens un tas pats formulējums, pienācīgā mērā saskaņojot to ar 2008. gada Padomes pamatlēmumā ¹⁷ izklāstītajām definīcijām.

¹⁶ Dok. 14799/15.

¹⁷ Padomes Pamatlēmums 2008/913/TI (2008. gada 28. novembris) par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm (OV L 328, 6.12.2008., 55. lpp.).

- **Satura deskriptori (6.a pants)**

Šis priekšlikums nepilngadīgo aizsardzības noteikumus papildina ar jaunu pienākumu sniegt skatītājiem pietiekamu informāciju par satura kaitīgumu, izmantojot "deskriptoru sistēmu" (piem., piktogrammas). Daudzas delegācijas lūdza precizēt šo jēdzienu. Dažas delegācijas iebilda pret satura deskriptoru izmantošanu, jo valstu prakse šajā jomā ir atšķirīga un ne visās dalībvalstīs tiek izmantotas piktogrammas. Dažas citas delegācijas pauda bažas par ES rīcības kodu izmantošanu; viena no tām bija pret saskaņošanu ES līmenī. Komisija norādīja, ka ar ES kodu varētu kļūdēt dažu delegāciju paustās bažas par to, ka pakalpojumi, kas vērsti uz auditoriju to teritorijā, bet kas iedibināti ārpus tās, neizmanto vienu un to pašu veidu tāda satura aprakstīšanai, kurš negatīvi ietekmē to skatītājus.
